

CO₂-UITSTOOT
COMPENSEREN
DOOR HET
VASTLEGGEN
VAN CO₂ IN
HOUT BIEDT
KANSEN VOOR
BOEREN

Binnenkort komen er voor het eerst in ons land geborgde koolstofcertificaten op de markt voor de vastlegging van CO₂ in hout zoals bomen, bossen en agroforestry. Dit biedt particulieren, bedrijven en andere partijen de mogelijkheid om hun CO₂-uitstoot te compenseren. Een verkenning.

TEKST & FOTO: T. RENÉ VAN DRUENEN

◀ Bij deze akker zou agroforestry - in de vorm van houtige landschapselementen aan de rand van het perceel - ook nog hebben kunnen bestaan in de vorm van een smalle strook met bijvoorbeeld (noten) bomen en struiken in plaats van een ander akkergewas.

Al sinds 1 januari van dit jaar hanteert ons land een nationale CO₂-heffing, maar dankzij de coronacrisis is die nog niet daadwerkelijk ingevoerd. Als dat dit jaar wel nog gaat gebeuren, dan moeten bedrijven € 30,48 per ton CO₂ gaan betalen, een bedrag dat vervolgens ieder jaar wordt verhoogd met € 12,48. In het emissiehandelssysteem van de EU (ETS) ligt de prijs de laatste tijd rond de 50 euro per ton CO₂.

CO₂

Koolstofcertificaten en koolstofcoöperaties

De Stichting Nationale Koolstofmarkt (SNK) heeft kortgeleden de onderbouwing voor het compenseren van CO₂-uitstoot vastgesteld in een zogenaamd methodedocument*. Aan de opstelling van dat document is sinds eind 2019 in opdracht van Staatsbosbeheer, de Bosgroepen en de Stichting Agrobosbouw NL gewerkt door Probos en Face the Future. De SNK gaat de kwaliteit van deze koolstofcertificaten borgen, zodat de markt erop kan vertrouwen dat de koolstofvastlegging die op het certificaat staat (1 ton), ook daadwerkelijk wordt behaald. Op platformCO2neutraal.nl komen vraag en aanbod bij elkaar.

Koolstofcoöperaties: boeren en burgers samen aan de slag met CO₂-opslag. In het in juni 2019 uitgebrachte Klimaatakkoord is de volgende afspraak met de agrarische sector gemaakt: 'LTO zal zich inzetten richting leden en in samenwerking met (de) centrale overheden, om meer bomen en houtige landschapselementen op hun bedrijven te integreren. Partijen nemen het initiatief om te komen tot een 'Aanvalsplan versterking landschappelijke identiteit via landschaps-elementen'.

Dat 'aanvalsplan' is in februari gepubliceerd, nadat het ministerie van LNV en de twaalf provincies eerder al de ambities voor de lange termijn (2050) hadden geformuleerd: 50.000 hectare of ongeveer 150.000 kilometer houtige landschapselementen zoals singels, bomenrijen, houtwallen, heggen, hagen, knotbomen, grafen en griendjes.

Houtige landschapselementen maken deel uit van agroforestry (agrobosbouw). Dat is in essentie een combinatie van landbouw en bosbouw die door het ministerie van LNV wordt gezien als 'een vorm van kringlooplandbouw die bijdraagt aan een sterkere verbinding van landbouw en natuur.' In het Klimaatakkoord is

daarom ook de ambitie opgenomen om 25.000 ha agroforestry te realiseren vóór 2030. Een ambitie die alleen maar realiseerbaar is op landbouwgrond en dus samen met boeren en andere grondeigenaren. Als we willen dat die (forse) stappen op het gebied van agroforestry gaan zetten, dan hebben zij en alle partijen die het Klimaatakkoord uitvoeren, elkaar hard nodig. In datzelfde Klimaatakkoord staat dan ook dat er een subsidieregeling komt voor de aanplant van 'bomen, houtige landschapselementen en agroforestry op landbouwbedrijven'. Een financiële bijdrage hoeft niet alleen maar van de overheid te komen. In het Klimaatakkoord wordt ook gewezen op het inzetten van zogenaamde carbon credits: verhandelbare koolstof-certificaten.

Naar analogie van bestaande lokale energicoöperaties waarin boeren en direct omwonenden samen investeren in zonnepanelen en windmolens op boerenerven, wordt er nu gewerkt aan de oprichting van lokale koolstofcoöperaties. Daarin gaan boeren en andere grondbezitters zich samen met omwonenden richten op de vastlegging van koolstof op boerengrond, via het aanplanten van bomen en andere landschapselementen. Particulieren, bedrijven en andere partijen die hun CO₂-uitstoot willen compenseren, kunnen zo koolstofcertificaten kopen voor de CO₂ die wordt vastgelegd door bomen en andere landschapselementen op boerengrond bij hen in de buurt. Boeren (en andere grondeigenaren) ontvangen de compensatie jaarlijks, om te beginnen 12 jaar lang. ■

Kijk voor meer info op nationaleco2markt.nl/methoden/ 'Aanleg bos en beplanting buiten bosverband' Of mail naar: rene.vandruenen@agrobosbouw.nl